

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z HISTORII (klasy IV – VIII), WOS (kl.VIII)

1. Uczeń oceniany jest systematycznie przez cały semestr za wiadomości, umiejętności i wkład pracy.
2. Zgodnie z WSO obowiązuje tradycyjna skala ocen od 1 do 6:
1 - niedostateczny, 2 - dopuszczający, 3 - dostateczny, 4 - dobry, 5 - bardzo dobry, 6 – celujący.
3. Wszystkie oceny są jawne.
4. W ocenianiu bieżącym dopuszcza się stawianie ocen z użyciem plusów i minusów.
5. Oprócz ocen uczeń może otrzymać plus (+) lub minus (-) za aktywność, przygotowanie do lekcji lub wykonanie zadania domowego. Za każde trzy plusy otrzymuje się ocenę bardzo dobrą, za każde trzy minusy otrzymuje się ocenę niedostateczną.
6. Uczeń, który wyróżnia się swoją pracą podczas zajęć oraz wiedzą wykraczającą poza zakres wiadomości wymaganych na lekcji może otrzymać ocenę celującą za aktywność.
7. Formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia: sprawdzian/test/praca klasowa, krótkie odpowiedzi pisemne/kartkówki – zapowiedziane i niezapowiedziane, krótkie formy pisemne, projekt indywidualny/grupowy, aktywność pozalekcyjna, prace dodatkowe etc., odpowiedzi ustne, prace domowe, przygotowanie do zajęć - w tym wyposażenie w niezbędne i uzgodnione wcześniej pomoce
8. Sprawdziany/testy/prace klasowe muszą być zapowiadane uczniom co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem (zapis w e-dzienniku). Uczniowie otrzymują oceniony sprawdzian pisemny do wglądu dla siebie oraz rodzica/opiekuna. Praca podpisana przez rodzica oddane przez ucznia najpóźniej do 7 dni przechowuje nauczyciel. Uczeń nieobecny pisze sprawdzian w terminie ustalonym wspólnie z nauczycielem, nie później jednak niż 2 tygodnie od powrotu do szkoły.
9. Sukces ucznia w konkursie szkolnym (I miejsce), a także co najmniej wyróżnienie na etapie miejskim/powiatowym i wyższym nagradzany jest oceną celującą.
10. Uczeń otrzymuje ocenę częściową:
celującą (6), jeśli opanował wiedzę/umiejętności przewyższające poziom przewidziany dla danego zadania (prace pisemne 100% plus zadanie dodatkowe)
bardzo dobrą (5), jeśli opanował pełen zakres wiedzy/umiejętności przewidziany dla danego zadania (prace pisemne 90-100%)
dobrą (4), jeśli opanował zakres wiedzy/umiejętności przewidziany dla danego zadania w znacznym stopniu (prace pisemne 70-89%)
dostateczną (3), jeśli wykonał zadanie na poziomie nie przekraczającym minimum wymagań (prace pisemne 50-69%)
dopuszczającą (2), jeśli wykazał się znajomością treści niezbędnych do dalszego kształcenia (prace pisemne 30-49%)
niedostateczną (1), jeśli nie opanował wiadomości/umiejętności podstawowych, a stwierdzone braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy (prace pisemne 0-29%)
11. Uczeń ma prawo 2 razy w semestrze być nieprzygotowany (nie dotyczy zapowiedzianego sprawdzianu). Zgłasza wówczas nieprzygotowanie na początku lekcji – znak minus w dzienniku.
12. Uczeń może poprawić ocenę ze sprawdzianu/pracy klasowej lub inną, po uzgodnieniu z nauczycielem.
13. Uczeń ma obowiązek samodzielnie prowadzić zeszyt i odrabiać zadania domowe. W przypadku nieobecności należy niezwłocznie uzupełnić brakujące notatki. Pierwszego dnia

po co najmniej 3-dniowej usprawiedliwionej nieobecności uczeń ma prawo być nieprzygotowany i nie otrzymuje minusa.

14. Uczeń posiadający opinię/orzeczenie PPP jest oceniany zgodnie z zaleceniami w nich zawartymi.

15. Na podstawie ocen cząstkowych (z uwzględnieniem ich wagi) uczeń otrzymuje ocenę semestralną.

Kryteria wymagań ogólnych na poszczególne oceny z historii w klasach IV-VIII w roku szkolnym 2018/2019

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował treści zawartych w podstawie programowej, ma poważne braki w podstawowych wiadomościach,
- nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści historycznych i społecznych nawet w stopniu minimalnym
- nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,
- nie potrafi odtworzyć istotnych elementów materiału opracowywanego na lekcjach,
- nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat,
- nie wykonuje zadań realizowanych przez zespół klasowy, jest bierny, nie przejawia zainteresowania treściami przedmiotu ani chęci przyswajania wiadomości i współpracy z nauczycielem.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- opanował treści konieczne, ale jego wiedza jest fragmentaryczna, ma braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, lecz z pomocą nauczyciela potrafi je w dłuższym czasie nadrobić,
- przy pomocy nauczyciela wyjaśnia znaczenie podstawowych pojęć z zakresu historii,
- zna główne postacie historyczne,
- zna prosty podział źródeł historycznych,
- rozumie prosty tekst źródłowy,
- ma ogólną orientację w posługiwaniu się osią czasu, przyporządkowuje datę wiekowi,
- zna daty roczne przełomowych wydarzeń,
- odczytuje podstawowe dane kartograficzne, wskazuje na mapie wybrane państwa i regiony,
- umie nazwać poznane epoki oraz przedstawić ich ramy chronologiczne,
- okazuje szacunek symbolom państwowym,
- zachowuje się godnie w czasie obchodów świąt i uroczystości państwowych,
- posługuje się podręcznikiem,
- wykonuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- ma trudności ze zbudowaniem poprawnej wypowiedzi,
- zachowuje na lekcji bierną postawę, ale wykazuje chęć współpracy i odpowiednio motywowany jest w stanie przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- posiada kompetencje określone na ocenę dopuszczającą,
- opanował minimum wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej,
- z niewielkimi trudnościami posługuje się terminologią poznaną na lekcjach,
- dostrzega podstawowe związki przyczynowo-skutkowe pomiędzy faktami historycznymi,
- wyciąga proste wnioski z otrzymanych informacji,
- dostrzega rolę głównych postaci historycznych w ważnych wydarzeniach,
- rozróżnia podstawowe typy źródeł informacji historycznej,

- pod kierunkiem nauczyciela gromadzi, porządkuje i wykorzystuje informacje z różnych źródeł,
- podejmuje próby analizy i interpretacji tekstu źródłowego,
- z niewielką pomocą nauczyciela umiejscawia wydarzenia w czasie,
- szereguje poznane wydarzenia w czasie,
- z niewielką pomocą nauczyciela umiejscawia wydarzenia w przestrzeni (mapa),
- podaje podstawowe cechy odróżniające epoki: starożytną, średniowieczną i nowożytną,
- wskazuje główne elementy tradycji starożytnej w życiu współczesnym,
- samodzielnie pracuje z podręcznikiem,
- wykonuje proste zadania pisemne, poprawia popełnione błędy merytoryczne,
- formułuje krótkie i proste wypowiedzi na zadany temat,
- formułuje ogólne opinie,
- wykazuje niewielką aktywność na lekcjach, ale współpracuje z grupą podczas realizacji zadań,
- posługuje się mediami elektronicznymi.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą i dostateczną,
- opanował w niepełnym stopniu wiadomości i umiejętności ujęte w podstawie programowej,
- prawidłowo posługuje się terminologią historyczną,
- porównuje wydarzenia z przeszłości, dostrzega złożoność związków przyczynowo-skutkowych między wydarzeniami,
- samodzielnie wyciąga ogólne wnioski,
- charakteryzuje dokonania ważnych postaci historycznych,
- samodzielnie gromadzi, porządkuje i wykorzystuje informacje z różnych źródeł,
- analizuje i interpretuje teksty źródłowe z niewielką pomocą nauczyciela,
- wykonuje wszystkie rodzaje ćwiczeń związane z orientacją w czasie,
- dobrze posługuje się mapą historyczną i planem, poprawnie odczytuje zawarte w nich informacje,
- umie krótko scharakteryzować poznane epoki,
- wskazuje elementy tradycji wszystkich epok w życiu współczesnym,
- zna różne systemy organizacji społeczeństw i państw,
- rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem informacji z różnych źródeł, inspirowany przez nauczyciela potrafi rozwiązać trudniejsze zadania,
- swobodnie wypowiada się na wybrane tematy,
- formułuje i uzasadnia własne poglądy i opinie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- systematycznie przygotowuje się do zajęć i odrabia prace domowe.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą, dostateczną i dobrą,
- opanował w niemal pełnym stopniu wiadomości i umiejętności ujęte w podstawie programowej,
- swobodnie wypowiada się na temat przyczyn, przebiegu i skutków wydarzeń oraz zjawisk historycznych i społecznych,
- samodzielnie wyciąga złożone wnioski,
- ocenia dokonania postaci historycznych,
- integruje wiedzę z różnych przedmiotów i źródeł różnego typu, wyraża ją w wypowiedziach ustnych i pisemnych, posługuje się poprawnym językiem,
- samodzielnie analizuje i interpretuje teksty źródłowe,

- dostrzega ciągłość i zmienność w różnych formach życia politycznego i społecznego (państwo, przemiany w strukturze społecznej, gospodarce itp.),
- samodzielnie rozwiązuje wszystkie problemy teoretyczne i praktyczne z zakresu historii,
- aktywnie działa w zespole, wspiera innych, wpływa na efektywność pracy pozostałych członków grupy,
- uczestniczy w realizacji zadań dodatkowych,
- odnosi pewne sukcesy w konkursach przedmiotowych.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą,
- opanował w pełnym stopniu wiadomości i umiejętności ujęte w podstawie programowej, poszerza swoją wiedzę o wiadomości wykraczające poza podstawę programową, prezentuje dodatkową wiedzę w toku zajęć lekcyjnych,
- selekcjonuje i hierarchizuje zdobyte wiadomości,
- formułuje przemyślane i oryginalne wnioski,
- samodzielnie wykonuje zadania o wysokim stopniu trudności, nie popełniając żadnych błędów merytorycznych,
- wnosi twórczy wkład do pracy lekcyjnej, proponuje oryginalne rozwiązania,
- wykorzystuje wiedzę w nowych sytuacjach poznawczych, potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy,
- rozwija zainteresowania historyczne, udzielając się w kole historycznym, wykazuje inicjatywę i pomysłowość,
- ma krytyczne podejście do zagadnień poruszanych na lekcji,
- potrafi dyskutować, używa odpowiedniej argumentacji,
- współpracuje z nauczycielem w przygotowaniu niektórych zajęć,
- planuje i organizuje swoją pracę oraz pracę grupy zadaniowej,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych posługuje się nienaganną polszczyzną,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

Kryteria wymagań ogólnych na poszczególne oceny z wiedzy o społeczeństwie w klasie VIII

Ocena niedostateczna

1. ocenę tę uzyskuje uczeń, który nie spełnia wymogów na ocenę dopuszczającą.

Ocena dopuszczająca. Uczeń zna:

- reguły postępowania w grupach,
- reguły prawa i praworządności,
- etapy rozwoju psychofizycznego człowieka.
- pojęcie społeczeństwa, narodu i państwa,
- istotę samorządności,
- istotę wymagań stawianych przed człowiekiem,
- swoje związki z narodem i ojczyzną.

Uczeń potrafi :

- rozróżnić postępowania zgodne i niezgodne z obowiązującymi zasadami,
- określić swoje miejsce w społeczeństwie,
- określić swoje prawa i obowiązki.

Ocena dostateczna: wymagania na ocenę dopuszczającą i dodatkowo. Uczeń zna:

- zasady demokracji,
- pojęcia dotyczące symboliki narodowej.
- zasady funkcjonowania demokracji,
- pojęcia obywatelstwa, patriotyzmu,
- mechanizmy funkcjonowania samorządu lokalnego.

Uczeń umie:

- rozpoznać sytuacje zagrażające bezpieczeństwu,
- podmiotowo traktować innych,
- określić przejawy poczucia obywatelstwa: patriotyzm w życiu codziennym,
- wskazać na funkcjonowanie procedur demokratycznych w otaczającym go świecie.

Ocena dobra – wymagania na ocenę dostateczną i dodatkowo: Uczeń zna:

- zmiany emocjonalne zachodzące na różnych etapach życia człowieka,
- procedury obowiązujące w samorządzie terytorialnym i szkolnym,
- czynniki narodo- i państwowotwórcze, zasady komunikowania się i asertywności,
- funkcje rodziny.
- mechanizmy funkcjonowania społeczeństwa,
- rozumie konieczność istnienia państwa,
- podstawowe problemy swojego regionu i swojej szkoły,
- potrzebę aktywności społecznej i odpowiedzialności za wspólne dobro.

Uczeń umie:

- określić swoją tożsamość,
- wpływać na zachowanie grupy rówieśniczej,
- regulować swoje kontakty i relacje z otoczeniem,
- bronić własnych praw oraz praw innych ludzi
- ustalić hierarchię własnych potrzeb,
- określić relacje państwo – obywatel,
- prezentować postawę tolerancji,
- formułować oczekiwania wobec rodziny.

Ocena bardzo dobra – wymagania na ocenę dobrą i dodatkowo: Uczeń zna:

- normy moralne obowiązujące w życiu publicznym,
- strukturę samorząd terytorialnego,
- swoje miejsce w procedurach demokratycznych,
- swoje prawa i obowiązki.

Uczeń rozumie:

- znaczenie tolerancji oraz prawa do prezentowania własnych poglądów,
- przemiany zachodzące w społeczeństwie polskim,
- istotę społeczeństwa obywatelskiego.

Uczeń

- aktywnie uczestniczy w pracach samorządu,
- kontroluje własne postępowanie, podejmuje decyzje, wygłasza poglądy, interpretuje różne źródła informacji,
- rozwiązuje problemy, kreuje działalność samorządu,
- ocenia dorobek własnego narodu i kontakty z innymi państwami,
- ocenia otaczającą go rzeczywistość.

Ocena celująca – wymagania na ocenę bardzo dobrą: dodatkowo uczeń zna:

- problemy kraju i świata,
- procedury dochodzenia swoich praw.

- potrzebę reagowania na zło,
- krytycyzm wobec otaczającej rzeczywistości,
- potrzebę wyrażania własnych emocji, oczekiwań i potrzeb,
- samodzielnego dokonywania wyborów i podejmowania decyzji.

Uczeń potrafi:

- określić swoją tożsamość kulturową,
- samodzielnie realizować projekty i przedsięwzięcia,
- odważnie głosić swoje poglądy,
- zdecydowanie reagować na zło,
- rozwiązywać konflikty i szukać ich źródeł